

Risico's op beroepsziekten en -problemen bij jongeren

grensvlak tussen JGZ en BGZ

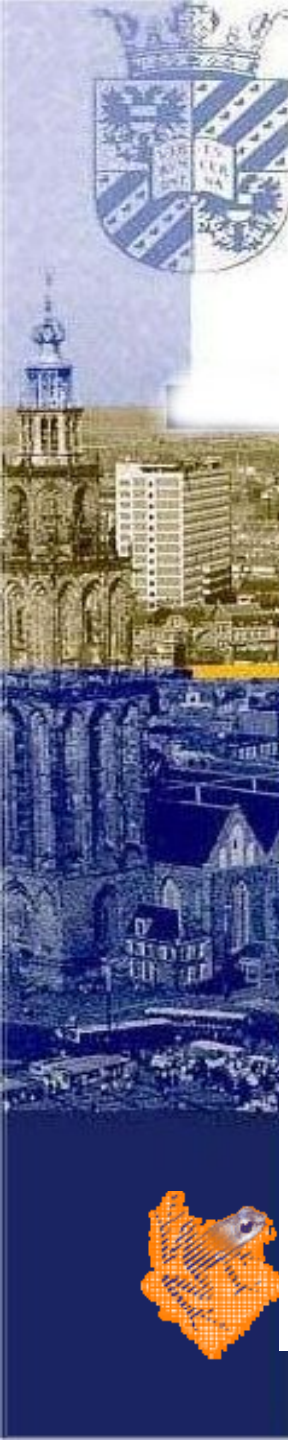
Prof.dr. Menno (S.A.) Reijneveld

Universitair Medisch Centrum Groningen
Disciplinegroep Gezondheidswetenschappen
afdelingshoofd / hoogleraar Sociale geneeskunde

Routekaart

Mogelijkheden voor
vroeg advisering?

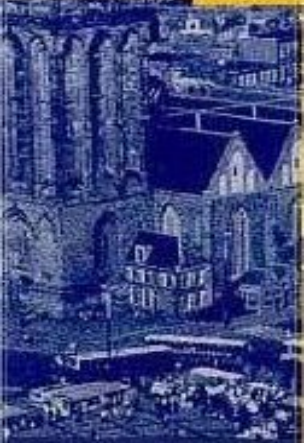

In tekst

- Historie: BGZ en JGZ - gezamenlijke wortels
- Jeugdgezondheidszorg anno 2008
- Raakvlakken JGZ en BGZ
- Hoe gaan we verder in 2009

umcg

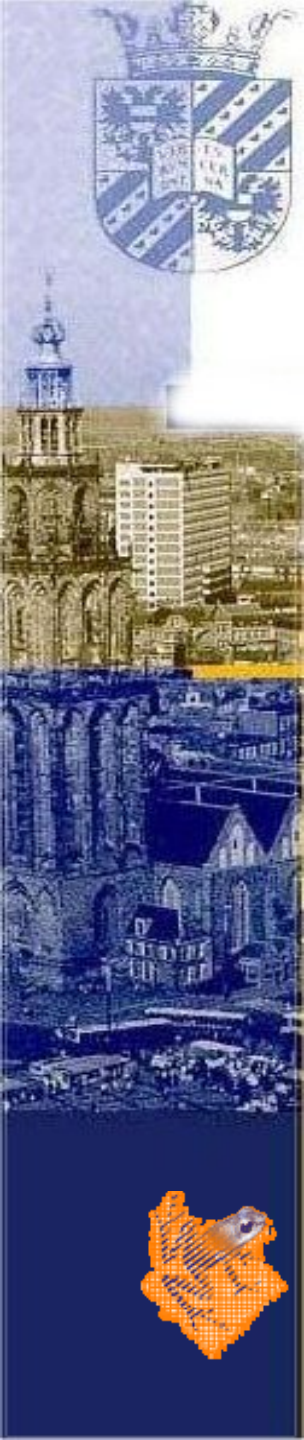

umc

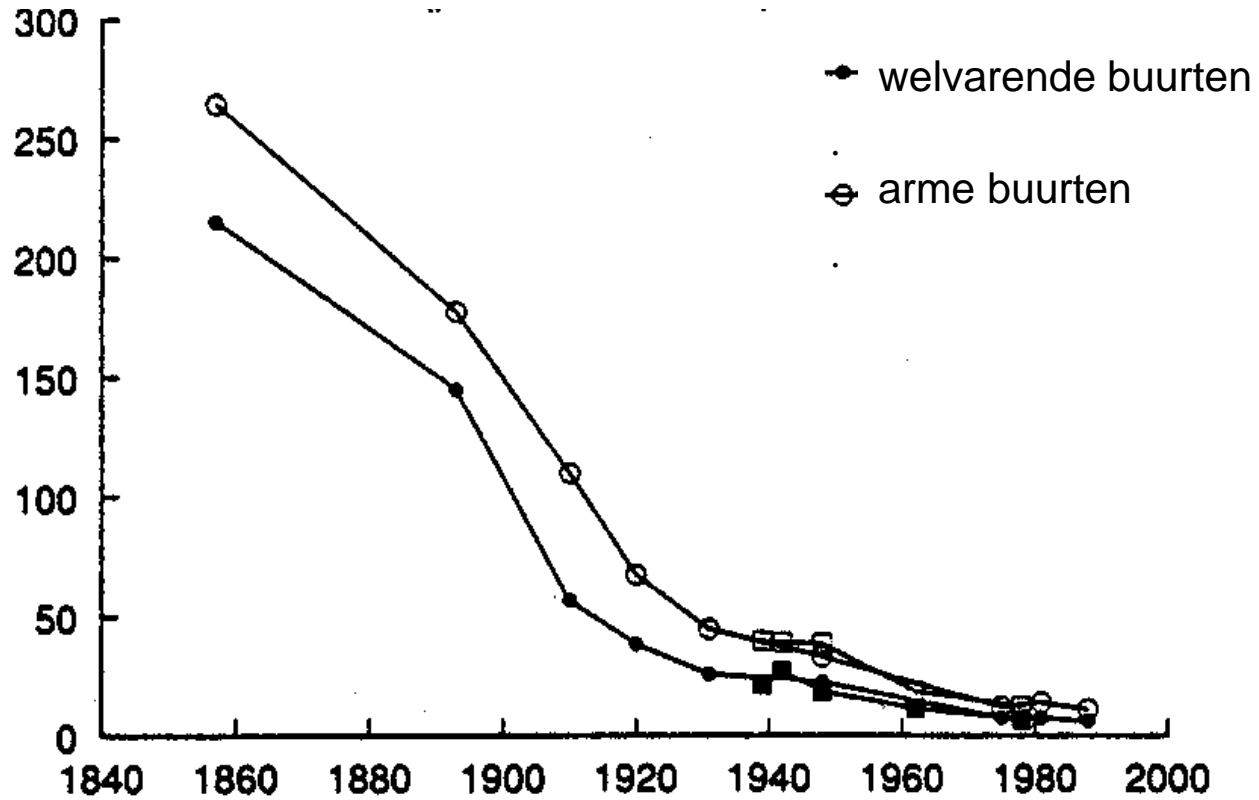

**Amsterdam
Jordaan, 1900**

Bron: GG&GD
Amsterdam

Aantal zuigelingen dat overlijdt voor de 1^e verjaardag (per 1000 levendgeborenen)

Ontwikkeling in zuigelingensterfte in Amsterdam van 1840-1990 in welvarende en arme buurten

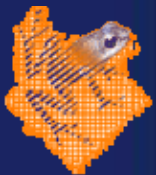
 Bron: Van de Mheen D, Reijneveld SA, Mackenbach JP. Eur J Public Health 1996; 6: 166-74

Heijermans, ong. 1920

- Selectiekeuring geheel overlaten aan schoolartsen
- NB:
 - betreft uitzending naar vakantiekolonies
 - Amsterdamse raad voor de kinderuitzending
 - 10% van alle Amsterdamse kinderen

(Bron De Beer F. Witte jassen in de school. Van Gorcum, 2008
(proefschrift RU Groningen))

umcg

Jeugdgezondheidszorg in Nederland anno 2008

- Alle kinderen, periodiek
- Teams van artsen, verpleegkundigen en soms andere professionals
- Consultatiebureaus (0-4 jaar; Thuiszorg)
 - 0 - 18 maanden: ongeveer 12 contacten
 - 2 jaar
 - 3 jaar
 - 3³/₄ jaar
- Schoolgezondheidszorg (4-19 jaar; GGD)
 - groep 2
 - groep 7/8
 - klas 1/2

umcg

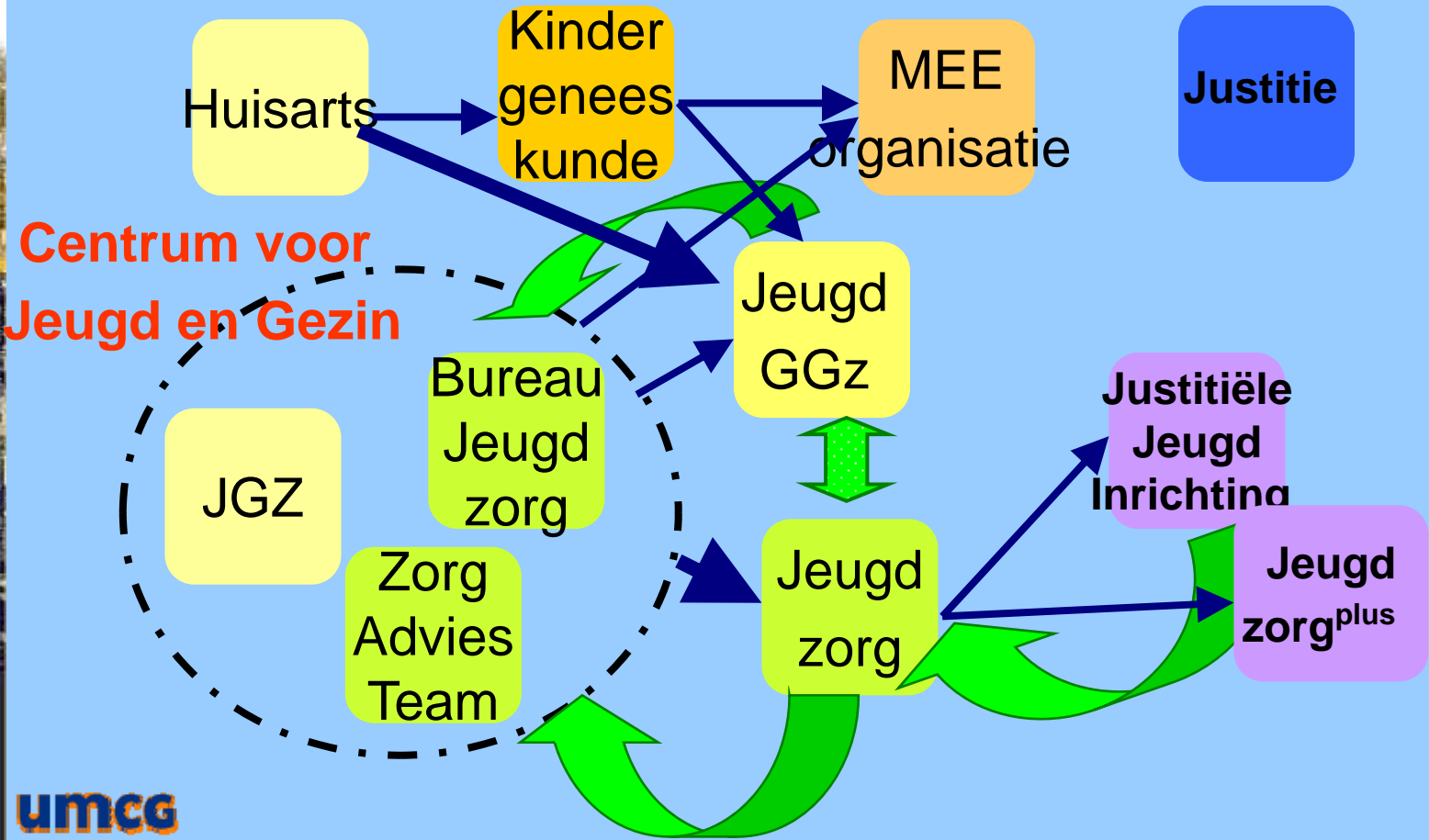

Trends

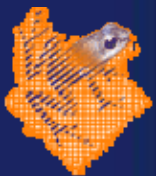
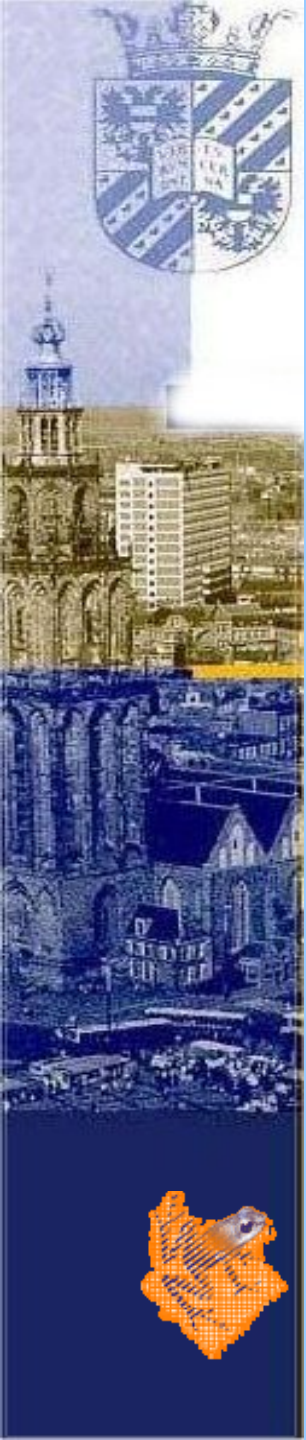
- Integratie naar grotere units
 - Minder GGD-en (nu < 40, voorheen > 60)
 - JGZ 0-4 integreren in GGD
- Meer collectief (groep / klas)
- Meer aandacht voor high-risk groepen (VMBO, speciaal onderwijs, achterstandsgebieden)
- Spanning van bezuinigen vs. professionele autonomie
- Spin in web / regierol / Centra Jeugd&Gezin

Met andere zorgverleners: voorbeeld gedragsproblemen

JGZ en BGZ: wederzijds aandacht beperkt

umcg

Nederlands Leerboek Jeugdgezondheidszorg

Deel B Inhoud

6.6.4 SOCIAAL MEDISCHE BEROEPSKEUZE-ADVISING

Een specifiek onderdeel van de advisering door de jeugdgezondheidszorg is de sociaal medische beroepskeuzeadviesing, met als doel preventie van toekomstig disfunctioneren als gevolg van lichamelijke of geestelijke factoren van de jongere binnen bepaalde beroepen of beroepssectoren. Als onderliggend doel is de preventie van arbeidsongeschiktheidsproblemen in de toekomst.

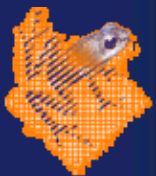
Bij het tot stand komen van een beroepskeuze spelen drie samenhangende aspecten een rol, te weten het 'kunnen' (de lichamelijke mogelijkheden en beperkingen), het 'kennen' (de capaciteiten) en het 'willen' (de motivatie). De sociaal medische beroepsadviesing is multi-disciplinair en richt zich vooral op het 'kunnen', waarbij rekening wordt gehouden met de andere aspecten. Het is van belang om het advies aan het begin van de opleidingsloopbaan te geven, rekening houdend met het proces waarin de adolescent zich bevindt, soms is het beloop van een aandoening niet goed in te schatten en zijn de uiteindelijke beperkingen minder absoluut dan op de leeftijd van advisering lijkt.

H.B. Boudewijnse • E. van Lokven • E. Oskam (kernredactie)
M.M. Boere-Boonekamp • M. de Kuiper • L.C.F. Luttmer
M.B. Swagerman-van Hees • J. Zandt

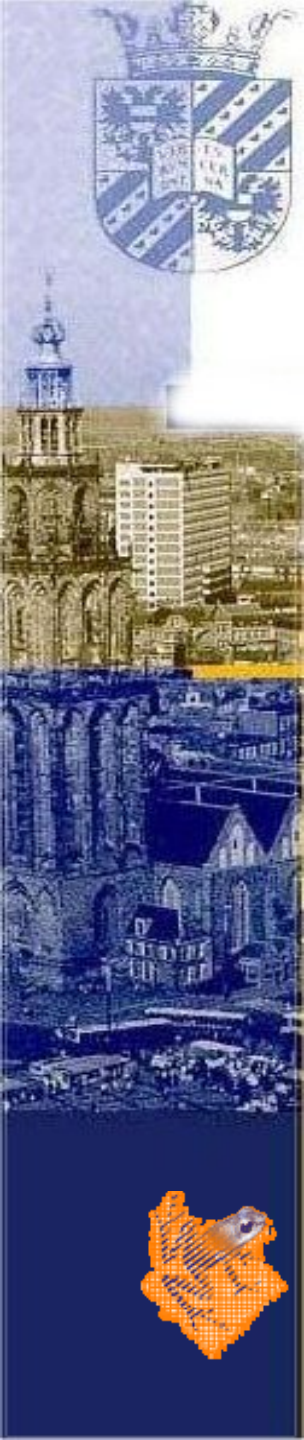

JGZ en BGZ: wat kan er

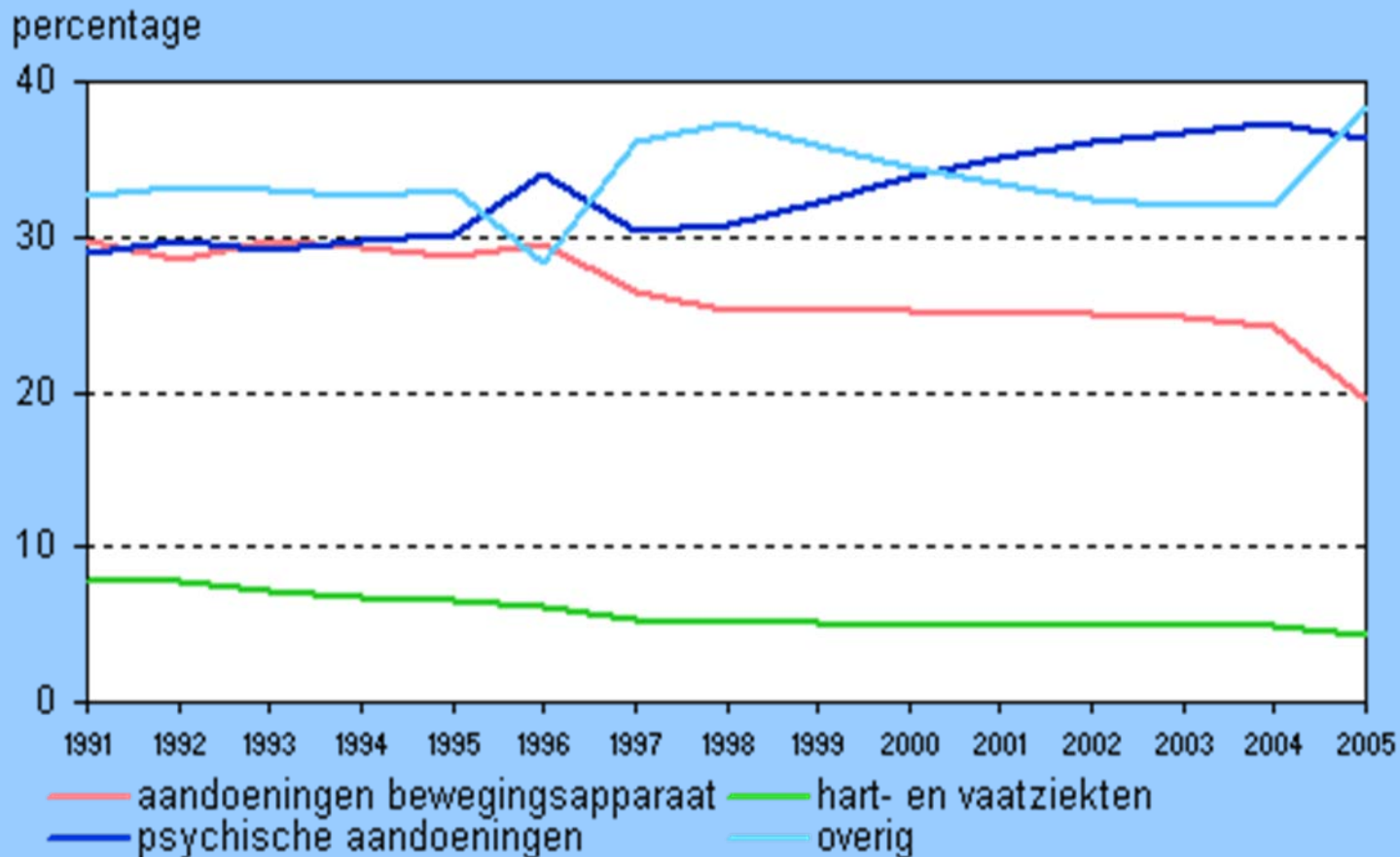
- Belastbaarheid taxatie in VO
 - Psychisch
 - Fysiek

umcg

Trends in arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA, (WAZ), Wajong) naar de drie belangrijkste diagnosegroepen en een restgroep

umcg

Bron: RIVM/UWV

Instream Wajong 2006

- Verstandelijk beperkt 37%
- Overige psychische stoornissen 18%
 - Emotioneel instabiele pers. stoornis 4%
 - Schizofrenie 4%
 - Overige specifieke pers. stoornissen 2%
 - Depressieve episode 2%
 - Posttraumatische stressstoornis 1%
 - Overige niet-organische psychosen 1%
 - Dissociale persoonlijkheidsstoornis 1%
- Overige diagnoses 30%

umcg

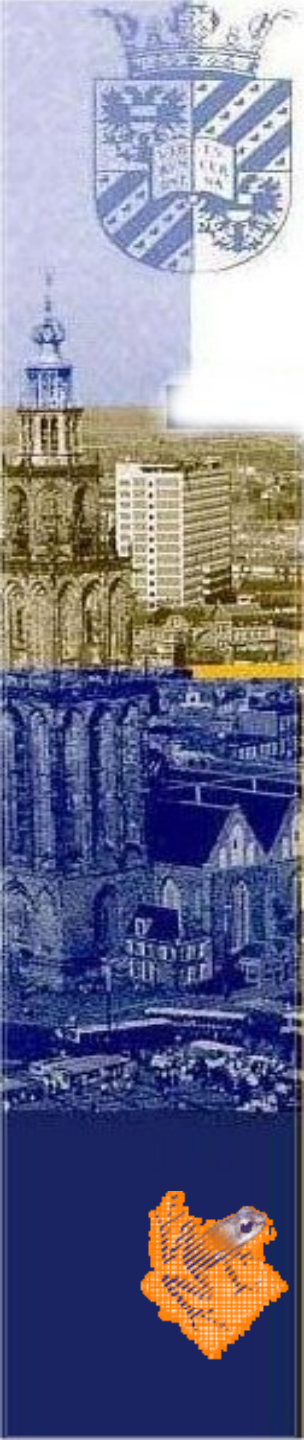
Bron: UWV, 2008

Predictie door JGZ van psychische aandoeningen in werk?

- *‘The challenges of juggling work and family responsibilities are well known, but there has been little attention to the distinctive work and family experiences of young adults. (...) Early family formation, coupled with poor working conditions, lead those with lower educational attainments to experience more years of family-to-work interference. In contrast, young adults with more education have more work-to-family interference, and this is especially true for college-educated women.’*

(Ammons, S.K., & Kelly, E.L. (2008). Social class and the experience of work-family conflict during the transition to adulthood.)

Advisering JGZ over werk / psychisch

- Sturingsmogelijkheden hoger voor white-collar dan voor blue-collar
- Beïnvloedbaarheid vanuit zorg lijkt beperkt
- Punt van aandacht JGZ: keuzen maken, ook in beroepskeuze ('chirurg & gezin')

umcg

Advisering JGZ over werk / fysiek

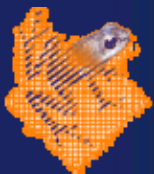
Waar is evidence over qua ontstaan in beroepsopleiding?

- Beroepsastma
- Bakkerseczeem
- Klachten houdings- en bewegingsapparaat
- Stemproblemen

Signalement NCVB: beroepsastma

- Incidentie in opleiding
(% met nieuw geval / jaar)
 - leerling-dierenverzorgers 8,9%
 - leerling-bakkers 4,2%
 - leerling-mondhygiënistes 2,5%
(Gautrin, 2000; De Zotti, 2000 – bakkers)
 - leerling-lassers 2,4% (- ong.10%)
(El Zein, 2003)

Vragen

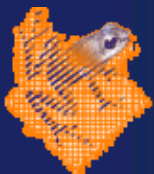
- Predictie voorafgaand aan beroepsopleiding (wie is at-risk?)
 - Taak JGZ?
 - Zo ja, wie financiert?
 - Kan het? (is er kennis, is er contact)
- Detectie en begeleiding tijdens beroepsopleiding
 - JGZ of BGZ?
 - Wie financiert?
- Advisering naar school / leerkracht (collectief) → zelfde vragen

Contactmoment JGZ 16 jaar (voorstel)

- Gebit en gebitsverzorging
- Preventie lawaaischade
- Fertiliteit en preconceptiezorg
- Meisjesbesnijdenis
- Voeding
- Bewegen
- Overgewicht
- Rijksvaccinatieprogramma
- Psychosociale problemen
- **Schooluitval / toeleiding arbeidsmarkt**

umcg

Waar liggen de uitdagingen? In kennis

- Predictie van succes en falen bij start van werk
Cohort van toetreders op arbeidsmarkt
- Effectieve methoden om aansluiting school – arbeid te verbeteren
Actueel: voortgezet speciaal onderwijs – aangepaste arbeid / Wajong
- In Groningen: JGZ en BGZ academisch geïntegreerd
 - Reijneveld
 - Van der Klink / Groothoff

In realisatie

- Financiering
 - Onderwijs?
 - Arbeid?
 - Lokale overheden?
- Deskundigheidsniveau professionals
 - Bij JGZ uit scope geraakt
 - Bij BGZ ??

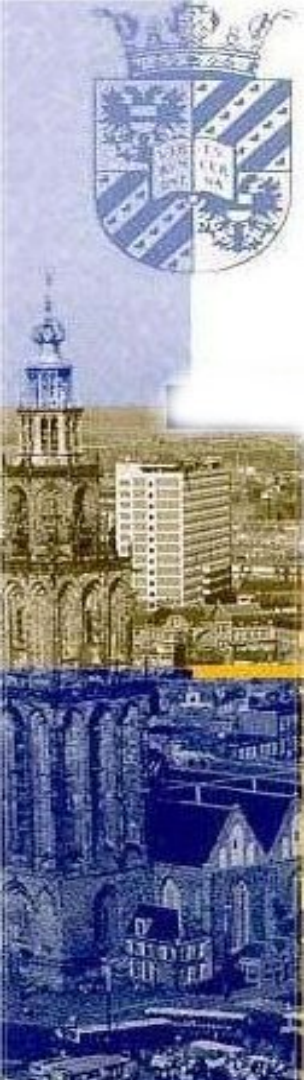
umcg

Samenvattend

- Zeker in voortgezet onderwijs mogelijkheden voor vroege advisering
- Met name speciaal onderwijs en beroepsonderwijs
- Uitdagingen:
 - Kennis over vroege predictoren
 - Mandaat, mensen en middelen
- Voor realisatie zijn praktijk èn academie nodig

Samenwerking veld - academie

Statusscore

provincies

